Velitelství 9.pohraniční brigáda MNO
vyznamenanáné Řádem republiky

T A J N É !

Odborný archiv Vojtové služby
ZRUŠEN STUPEŇ UTAJENÍ DOKUMENTU (SVAZKU)
dnem 1. 4. 1999, pokynem MV č. 6/1999.
Slavíková Anděla

MINISTERSTVO NÁRODNÍ OBRANY
Hlavní správa pozemních vojsk
Velitelství Pohraniční stráže

P r a h a.

Č.j. : PS - 02269/1967

20.května 1967

Věc : Zadržení narušitelů - předložení zprávy

Po vyšetření předkládám zprávu jako doplněk dálnopisného hlášení č. 1 ze dne 5.5.1967.

Dne 5.května 1967 v 11,35 hodin došlo u 6.pohraniční roty BYSTŘICE, v hraničním pásmu, v prostoru proti HM 16/3 - pozorovatelna ZLOM, asi 100 m před signální stěnou k zadržení dvou školáků a to Karel V o b o ř i l nar. [redacted] 1954, posledně bytem TACHOV [redacted] a František MÜHLBAUER nar. 11.2. 1955, bytem TACHOV, [redacted] který použil zbraně v sebevražedném úmyslu.

Šetřením případu bylo zjištěno :

Dne 4.5.1967 ve 22,15 hodin byla získána zpráva od Okresního oddělení VB DOMAŽLICE o možném pokusu narušení státní hranice do NSR dvěma školáky, kteří jsou ozbrojeni. Ve zprávě bylo uvedeno, že jeden z nich dojížděl na prázdniny k babičce do PEC, kde VB provede šetření. Na základě toho OD brigády vyhlásil pátrání v úsecích 1 - 10.rps.

DDR 6.rps rtm. H r d l i č k a chtěl telefonicky vyrozumět PPS v PEC, ale nedomluvil se v noci, ani později v ranních hodinách. Seznámil proto jen hlídky, které vysílal do terénu.

Oba školáci, kteří přespali v prázdném domku babičky v osadě PEC kam vlezli oknem vyšli asi v 07,30 ve směru ke státní hranici. Domek opustili zadem, přes zahradu do lesa aniž by je kdo spatřil. Postupovali podél cesty PEC, Jubilejní Hájek směrem na BYSTŘICE. M ü h l b a u e r, který do prostoru jezdil na prázdniny cestu z části znal. Asi v 09,45 když postupovali podél lesní školky byli zjištěni lesními dělníky. Jedna z dělnic se jich ptala na cíl cesty a oni odpověděli, že jdou na houby. Vzhledem k tomu, že šli dále po silnici a dělníci věděli, že asi 500 m dále k rotě je hlídka PS

24/03/2007
17/2/38

neprovedli okamžitě žádné opatření. Asi po 5 minutách vzhledem k podezřelé odpovědi i tomu, že do prostoru nepřijelo žádné vozidlo z roty,odejel občan D u f e k s traktorem na stanoviště hlídky, kde hlásil výskyt školáků. V tuto dobu střežil na stanovišti voj. zákl.sl. Václav K ř i v o h l á v e k jako jednočlenná hlídka se služebním psem IVAN - nevycvičený. Ten podal v 09,55 zprávu na 6.rps a sám zůstal na místě.

Nadporučík N o v o t n ý Antonín, který zastupoval nepřítomného velitele roty, který byl na školení v DOMAŽLICE, provedl zakrytí státní hranice v pravé části úseku 5 příslušníky na DZ a 10 příslušníky na cestě BYSTŘICE., Zámeček. V levé části úseku, kde byla dvoučlenná hlídka v prostoru metr, jednočlenná v prostoru ZLOM,ženijní skupina na signální stěny,provedl zesílení 3 pohraničníky. Na místo vyslal pátrací skupinu s velitelem npor. T ů m a , se sl.psem ARMIN P, a NERO H. Situaci dále hlásil na OD brigády. Bylo provedeno opatření a silami 5 roty vytvořena clona po HORIZONTÁLKA až k JUBILEJNÍ HÁJEK, odtud navazovala clona 7.rps až na Č. KUBICE. Obě sousední roty provedly zakrytí na DZ v prostorech rozhraní.

Oba narušitelé, kteří postupovali po silnici po odchodu od lesních dělníků zjistili asi na vzdálenost 500 m jednočlennou hlídku voj. K ř i v o h l á v e k na okraji silnice a změnili směr na Rajskou vyhlídku.

Pátrací skupina po doražení na místo delší dobu vyhledávala stopy, neboť byla naváděna do jiného směru. Lesní dělníci odešli na svačinu a další směr postupu školáků nezjistili. Domnívali se, že postupovali stále po cestě. Po zachycení stop vypracovala PsK směr postupu lesem směrem Rajská vyhlídka, zpět na silnici BABYLON, BYSTŘICE a odtud směrem okraj lesa BYSTŘICE. Zde také stopu ztratila. Po hlášení, že narušitelé překonali silnici vytvořil npor.N o v o t n ý clonu po silnici BYSTŘICE , JUBILEJNÍ HÁJEK.

Narušitelé postupovali po okraji lesa východně BYSTŘICE. Zde také zjistili obsazenou pozorovatelnu / HRÁZ / a činnost ženistů při úpravě signální stěny. Vzhledem k obsazení prostoru se snažili najít výhodnější místo k překonání a proto postupovali dál po okraji lesa. Ve vzdálenosti asi 150 m zjistili další pozorovatelnu / ZLOM / a domluvili se, že i tuto obejdou. Po krátkém postupu však zjistili pohraničníka, který opouští pozorovatelnu.

Desátník zákl.sl. G a š p a r o v i č Josef nar. 30.9.1946, velitel družstva, který střežil na pozorovatelně ZLOM a byl vyrozuměn o výskytu dvou školáků v prostoru školka zjistil asi v 11,25 hodin pohyb dvou osob v lese. Situaci hlásil na rotu a na základě rozkazu npor. Novotného rychle seběhl a snažil se je nadběhnout. Nadporučík N o v o t n ý dále nařídil provést přehrazení i voj. Josef D r z k a, ze stanoviště Metr.

Oba chlapci asi na vzdálenost 100 m zjistili činnost při přehrazení des. zákl. sl. G a š p a r o v i č a snažili se utéci zpět do vnitrozemí. Po vyzvání se zastavili a na pokyn vel.hlídky aby jej následovali, postupovali před ním směrem k potoku a pozorovatelně ZLOM ve vzdálenosti asi 10 m. V době, kdy chlapci překonávali potok, několika slovy se domluvili, že se zastřelí. O použití zbraně jak proti psu, proti pohraniční hlídce i o sebevražedném úmyslu hovořili již při přípravě v TACHOV. Asi po 15 m po přejití potoka, ve vzdálenosti asi 100 m od pozorovatelny aniž by des. G a š p a r o v i č něco zjistil, přiložil M ü h l b a u e r pistoli ke spánku a střelil se do hlavy. Zadržený V o b o ř i l chtěl rovněž použít pistoli, kterou měl za opaskem. Při manipulaci však mu tato zapadla a musel ji držet jednou rukou nad kolenem.
Des. G a š p a r o v i č okamžitě poskytl raněnému první pomoc. V tuto dobu také doběhl do místa vojín D r ž k a. Ten zjistil pistoli u druhého chlapce a při prohlídce mu ji odebral. Asi za 4 minuty se dostavila na místo i pátrací skupina.

Ve 12,15 hodin se na místo dostavil lékař, který provedl ošetření a odvezl raněného do nemocnice v DOMAŽLICE.

Na místě byly zajištěny dvě tašky zadržených. Oba narušitelé byli vyzbrojeni pistolí, 1 dýka a lovecký nůž se sklopnou čepelí. Pistole ráže 6,35 WALTHER č. 537766 se 4 ks nábojů , 1 náboj použit, druhá pistole FN č. 343289 s 5 kusy nábojů, které schovávala doma matka Mühlabauera.

Vyšetření případu provedlo vyšetřovací oddělení KS MV PLZEŇ s krajským a okresním prokurátorem. Z velitelství brigády mjr. ČECH, HOUDEK, LUKÁŠ, LEDVINA.

Se souhlasem prokurátora byl školák V o b o ř i l předán ve večerních hodinách dne 5.5. otci. Zraněný M ü h l b a u e r v 15,15 hodin na následky zranění zemřel.

Z á v ě r :

Při provedeném zadržení se projevili v činnosti funkcionářů i pohraničníků některé klady i,nedostatky.

OD brigády kpt. V o j á k se spokojil s tím, že opatření v obci PEC provádí VB a vyhlásil pouze pátrání, ve kterém upozornil na to,že narušitelé jsou vyzbrojeni.

DDR 6.rps rtm. H r d l i č k a přes snahu informovat PPÚ v osadě PEC vzhledem k tomu, že se nemohl dovolat telefonicky,neprovedl ani v ranní době jejich informaci jiným způsobem. Při provedeném šetření byla zjištěna znalost situace u pohraničních hlídek včetně ozbrojení,kromě des. G a š p a r o v i č , který tuto informaci popírá.

Jednočlenná hlídka voj. zákl.sl. K ř i v o h l á v e k Václav v hloubce svůj úkol nesplnil. Na velkou vzdálenost byl zjištěn narušiteli a vytvořil tak podmínky pro zbytečnou pohraniční akci.

Des. G a š p a r o v i č naprosto podcenil oba narušitele, kteří svým vzrůstem byli velmi malí a slabí. Zbytečným odvedením a malou pozorností za postupu, větší vzdáleností pak vytvořil podmínky pro možnou domluvu i pokus o sebevraždu, případně i možnost použití zbraně proti němu.

Pátrací skupina i přes počáteční zdržení při vyhledávání stop i pozdější ztrátu těsně před místem zadržení vyvinula maximální úsilí k zadržení. Velmi iniciativně v ní pracoval voj. Jaroslav L i s e c.

Stejně tak hlídka na přehražení ze stanoviště metr voj. Josef D r ž k a se přesunul velmi rychle a přesně do místa, kterým by znemožnil další postup do vnitrozemí.

Za nepřítomného velitele roty, dobře a s přehledem řídil akci velitel čety npor. N o v o t n ý .

Ke zrychlení průběhu pohraniční akce dal k dispozici své vozidlo Oktavie KV 42-81 soudruh K o l o u c h Jiří, který pracuje na rotě na úpravě topení nové budovy.

Občan D u f e k , přesto, že nebyl informován o situaci zabezpečil rychlé předání zprávy na rotu.

O p a t ř e n í :

- případ bude zpracován se zvýrazněním kladů i nedostatků v časopise brigády
- Kapitánu V o j á k u , des. G a š p a r o v i č o v i a voj. K ř i v o h l á v k o v i, byly vysvětleny nedostatky, kterých se

v činnosti dopustili a budou vyvozeny důsledky.
- Za dobrou činnost a iniciativu v pohraniční akci jsem oznámil - pochvala :

npor. N o v o t n ý Antonín

- kniha :

voj. L i s e c Jaroslav
voj. D r ž k a Josef

- peněžitý dar 100,-Kčs :

občan D u f e k
občan K o l o u c h Jiří.

Příloha : 1 náčrt

Velitel 9. pohraniční brigády MNO
podplukovník Václav I r c i n g

Vyhotoveno ve 2 výtiscích o 5 listech.
Odesláno :
Výtisk č.1 pro VPS
Výtisk č.2 pro spis
Zpracoval : mjr.Čech.

MINISTERSTVO NÁRODNÍ OBRANY
Velitelství Pohraniční stráže
Došlo 23. V. 1967
čj. 01517 – listy 5/1

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zřízen s laskavým svolením Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu

VELITELSTVÍ 9 bps 4110

k č.j. PS 02269/67

NÁČRT
místa zadržení

TAJNÉ
výtisk č.1

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen správním rozhodnutím podle zák. č. 412/2005 Sb.

Oddělení služby VPS

Věc : Závěr k případu zadržení
u 9.pohraniční brigády

(Kčj. PS-01517/28-67)

Šetření případu zadržení dvou školáků v úseku 9 bps, i když toto bylo úspěšné, ukázalo závažné nedostatky v činnosti pohraničních hlídek

- jednočlenná SkH vojín Křivohlávek provádějící OSH v hloubce úseku po obdržení zprávy od občana Dufka, nevyvinul ráznou činnost k zadržení narušitelů a spokojil se pouze s podáním zprávy na VS 6 spr,

- desátník Gašparovič, jednočlenná PoH na stanovišti "ZLOM", včas zjistil pohybující se narušitele a provedl správně manévr k jejich dostižení. Po zadržení narušitelů se však dopustil hrubé nedbalosti a nízké bdělosti v tom, že samostatně prováděl eskortu zadržených k trase RSP, ačkoliv mohl přivolat pomoc dalších pohraničníků ze zesílení na DZ. V průběhu neodůvodněné prováděné eskorty nedbalostí des. Gašparoviče byl umožněn dohovor narušitelů, který znamenal tragické následky pro jednoho z narušitelů v použití ukryté pistole v sebevražedném úmyslu. Druhý narušitel taktéž ozbrojený pouhou náhodou nemohl uskutečnit sebevraždu. Samotně podcenění narušitelů des. Gašparovičem mohlo mít vážné následky pro jeho osobu, v případě kdyby narušitelé realizovali jeden ze zámyslů použít střelné zbraně proti hlídce PS,

- DDR 6 rps rtm. Hrdlička nevyvinul veškerou snahu informovat PPS v osadě Pec o možnosti výskytu narušitelů v této osadě,

- OD 9 bps kpt. Voják zanedbal určenou povinnost o konkrétní zprávě informovat ihned orgány AOP k provedení nezbytných opatření, spokojil se s ujištěním orgánů VB, že opatření provedou oni. Opatření VB se ukázala neúčinná.

Předložená zpráva velitele brigády v hlášených opatřeních je nedostatečná, spokojuje se s vysvětlením nedostatků těm, kteří se jich dopustili, důsledky proti nim nebyly vyvedeny žádné.

Doporučuji tento nedostatek veliteli brigády vytknout u příležitosti s-hromáždění velitelů brigád.

Oddělení služby počítá s tím, že při plánované IP v měsíci srpnu 1967 zaměří činnost na 6 rps.

Náčelník oddělení služby VPS -
podplukovník Bohuslav S u c h ý